

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-677/21 – 1

Predmet C-677/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

11. studenoga 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Vredegerecht te Antwerpen (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

8. studenoga 2021.

Tužitelj:

Fluvius Antwerpen

Tuženik:

MX

**Vredegerecht
des zweiten Kantons
Antwerpen
(mirovni sud drugog
kantona u Antwerpenu,
Belgija)**

PRESUDA

[...] [*omissis*]

– Ovlaštena udruga **FLUVIUS ANTWERPEN** [...] [*omissis*] sa sjedištem na adresi [...] [*omissis*] Antwerpen, [...] [*omissis*]

[...] [*omissis*]

tužitelj,

– **MX** [...] [*omissis*], sa stalnom adresom u [...] [*omissis*] Antwerpen, [...] [*omissis*]

tuženik

Postupak

[...] [*omissis*]

[postupak pred sudom koji je uputio zahtjev].

Ispitivanje tužbenog zahtjeva

- 1 Operator distribucijskog sustava Fluvius Antwerpen (u daljnjem tekstu: Fluvius) podnio je tužbu protiv osobe MX radi isplate iznosa od 813,41 eura (uključujući porez na dodanu vrijednost) uvećanog za zatezne kamate u iznosu od 4,80 eura i procesne kamate od trenutka podnošenja tužbe zbog potrošnje električne energije [...] [*omissis*] od 7. svibnja 2017. do 7. kolovoza 2019.

To potraživanje nije naplaćeno jer je Fluvius osobi MX isporučivao električnu energiju na temelju obveze obavljanja javne usluge u skladu s člankom 5.2.3. stavkom 1. Odluke o energiji. Tom se odredbom predviđa da kupcu iz kategorije kućanstvo, kojem opskrbljivač, primjerice zbog neplaćanja, otkáže svoje usluge i koji ne sklopi novi ugovor s nekim drugim opskrbljivačem, električnu energiju isporučuje operator distribucijskog sustava (u daljnjem tekstu: ODS).

Potraživanje je nastalo jer je MX na svojoj adresi stanovanja [...] [*omissis*] trošio električnu energiju a da nije sklopio ugovor s komercijalnim opskrbljivačem električne energije i da mu prethodno (drugi) komercijalni opskrbljivač električne energije nije otkazao svoje usluge na toj adresi, tako da mu je električnu energiju isporučivao Fluvius na temelju obveze obavljanja javne usluge. Drugim riječima, potraživanje je nastalo nakon što je Fluvius s vremenom utvrdio tu stvarnu potrošnju, nazvanu nezakonita potrošnja. Na temelju usporedbe stanja brojila na početku nezakonite potrošnje i stanja brojila na kraju nezakonite potrošnje, za potrošnju u tom razdoblju utvrđeno je potraživanje u iznosu od 813,41 eura uključujući 131,45 eura poreza na dodanu vrijednost.

S obzirom na pravni temelj za potraživanje, odnosno na nezakonitu potrošnju, mirovni sudac zahtijevao je od Fluviusa da se očituje o pitanju duguje li se na potraživani iznos porez na dodanu vrijednost.

- 2 [...] [*omissis*] [Fluvius se očitovao na sljedeći način]:
 - člankom 5.5.1. stavkom 5. Odluke o energiji predviđa se da operator sustava vlasniku ili korisniku može naplatiti potrošnju ako u pogledu te potrošnje nije sklopljen ugovor o isporuci.

- Budući da je odnos između tih potrošača i operatora distribucijskog sustava koji im je isporučivao energiju bio regulatorne prirode, u pogledu nezakonite potrošnje nije riječ o deliktu. [...]
- Za tu se nezakonitu potrošnju u skladu s člankom 10. stavkom 2. [belgijskog] Zakonika o porezu na dodanu vrijednost naplaćuje porez na dodanu vrijednost. U skladu s tim člankom, riječ je o isporuci koja podliježe porezu na dodanu vrijednost ako se vlasništvo nad imovinom prenosi u zamjenu za plaćanje naknade, na nalog ili u ime javnog tijela ili općenito na temelju zakona, uredbe, rješenja, odluke ili uredbe vlade.

3

3.1 [...] [omissis] [upućivanje na nacionalnu sudsku praksu za koju sud koji je uputio zahtjev smatra da nije relevantna]

3.2 U pogledu razdoblja za koje se potražuje naknada relevantna su pravila o [...] [omissis] Fluviusovu priključenju [...] [omissis]

U tim se pravilima o priključenju ne navodi koliki je iznos naknade koju treba platiti u slučaju nezakonite potrošnje, a još manje naplaćuje li se na tu naknadu porez na dodanu vrijednost. [...] [omissis] U članku 7.10. [...] [omissis] navodi se:

[...] [omissis] *Što se tiče nezakonite potrošnje energije i naknade u svrhu reguliranja, ODS naplaćuje registriranu i eventualno neregistriranu potrošnju koja proizlazi iz nezakonite potrošnje.* [...] [omissis]

- 4 Prije 1. svibnja 2018. nije postojala zakonska odredba kojom se izričito uredilo pitanje naplaćuje li se porez na dodanu vrijednost na naknadu koju treba platiti osoba koja je nezakonito trošila energiju. Od 1. svibnja 2018., nakon izmjene Uredbe o energiji i Odluke o energiji u tom pogledu postoje odredbe.

Nezakonita potrošnja i naknada za tu potrošnju trenutačno su uređene u članku 1.1.3. stavku 40° /1 u vezi s člankom 5.1.2. Uredbe o energiji i člankom 4.1.2. Odluke o energiji.

Pojam energetska prijevara definira se u članku 1.1.3. stavku 40° /1 Uredbe o energiji kao *svako nezakonito aktivno ili pasivno djelovanje osobe koje je povezano sa stjecanjem neopravdane prednosti*. Mirovni sudac smatra da se potrošnja električne energije iz mreže, a da se ne sklopi komercijalan ugovor i da se to ne prijavi operatoru distribucijskog sustava, može smatrati *nezakonitim aktivnim ili pasivnim djelovanjem koje je povezano sa stjecanjem neopravdane prednosti*.

Osim toga, člankom 5.1.2. Uredbe o energiji utvrđuje se da predmetni korisnik mreže treba snositi troškove koji operatoru sustava nastaju kako bi ispravio

3

energetsku prijevaru navedenu u članku 1.1.3. stavku 40° /1 točkama (a), (b), (c), (d) i (g), troškove isključenja navedenog u prethodnom odjeljku, reguliranja priključenja ili brojila, ponovnog priključenja, nezakonito stečene prednosti, troškove u pogledu nezakonito stečene prednosti i kamate. Tomu valja dodati da operator sustava ili njegov predstavnik navedene troškove, kao i nezakonito stečenu prednost te kamate potražuje izravno od korisnika mreže.

Člankom 4.1.2. stavkom 1. Odluke o energiji propisuju se način izračuna neopravdane prednosti i elementi koji se smatraju nezakonito stečenom prednošću. Nezakonito stečena prednost odnosi se tako, među ostalim, na izbjegnute troškove za isporučenu energiju (članak 4.1.2. stavak 1. treći podstavak 4° Odluke o energiji).

Nadalje, člankom 4.1.2. stavkom 3. predviđa se da se naknada koja se naplaćuje za nezakonito stečenu prednost određuje na točno utvrđen način i to uključujući porez, pristojbe i porez na dodanu vrijednost.

- 5 Međutim, mirovni sudac pita protivi li se odredba kojom se predviđa naplaćivanje poreza na dodanu vrijednost Direktivi Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

Mirovni sudac najprije pita dopušta li se člankom 2. stavkom 1. točkom (a) te člankom 14. stavkom 1. i člankom 14. stavkom 2. točkom (a) Direktive o PDV-u naplata poreza na dodanu vrijednost na naknadu koja se duguje za nezakonitu potrošnju energije.

Na temelju članka 2. stavka 1. točke (a), PDV-u podliježe isporuka robe koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države članice u zamjenu za plaćanje. U skladu s člankom 14. stavkom 1. „isporuka robe” znači prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom kao vlasnik. Isporukom robe također se smatra: prijenos, na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona, vlasništva nad imovinom u zamjenu za plaćanje naknade (članak 14. stavak 2. točka (a) Direktive o PDV-u).

Može li se iz tih odredbi zaključiti da nezakonito potrošenu energiju treba smatrati

- isporukom odnosno prijenosom prava raspolaganja materijalnom imovinom kao vlasnik (članak 2. stavak 1. točka (a) u vezi s člankom 14. stavkom 1. Direktive o PDV-u)
- ili prijenosom vlasništva na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona (članak 14. stavak 2. točka (a) Direktive o PDV-u)?

Nadalje, mirovni sudac pita dopušta li se u skladu s člankom 9. stavkom 1. i člankom 13. stavkom 1. Direktive o PDV-u da Fluvius kao subjekt javnog prava naplaćuje porez na dodanu vrijednost na naknadu na koju ima pravo zbog

nezakonite potrošnje energije i podliježe li slijedom toga u pogledu te nezakonite potrošnje porezu na dodanu vrijednost.

U članku 9. stavku 1. Direktive o PDV-u kao porezni obveznik definira se svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost, bez obzira na rezultate te aktivnosti. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra „gospodarskom aktivnošću”.

U skladu s člankom 13. stavkom 1. prvim podstavkom, javna tijela, uključujući subjekte javnog prava, ne smatraju se poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti ili transakcija u kojima sudjeluju kao javna tijela, čak i u slučaju gdje ubiru davanja, pristojbe, doprinose ili plaćanja vezano uz te aktivnosti ili transakcije. Ta se odredba pobliže određuje u trećem podstavku na način da se utvrđuje da se u svakom slučaju subjekti javnog prava smatraju poreznim obveznicima u pogledu aktivnosti navedenih u Prilogu I., pod uvjetom da opseg tih aktivnosti nije tako malenog opsega da je zanemariv. Tom je odredbom obuhvaćena isporuka plina i električne energije.

Može li se na temelju tih odredbi zaključiti da Fluvius, ako ima pravo na naknadu za nezakonito potrošenu energiju, treba smatrati poreznim obveznikom u smislu članka 9. stavka 1. Direktive o PDV-u jer je nezakonito potrošena energija posljedica korištenja materijalne imovine radi ostvarivanja prihoda?

Ako je tomu tako, treba li članak 13. stavak 1. prvi podstavak Direktive o PDV-u tumačiti na način da je Fluvius tijelo javne vlasti i, u slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, proizlazi li iz članka 13. stavka 1. trećeg podstavka Direktive da Fluviusova gospodarska aktivnost u vezi s nezakonitom potrošnjom energije ima toliko znatan opseg da Fluvius u pogledu te potrošnje treba smatrati poreznim obveznikom?

6 [...] [omissis]

[...] [omissis] [odluka suda koji je uputio zahtjev]

Rješenje

[...] [omissis] [Nalog za naknadu za nezakonito potrošenu energiju]

i prije donošenja odluke o porezu na dodanu vrijednost koji potražuje ovlaštena udruga Fluvius Antwerpen, ovaj predmet upućuje se Sudu Europske unije kako bi odgovorio na sljedeća prethodna pitanja koja mu je postavio mirovni sudac:

Treba li članak 2. stavak 1. točku (a) u vezi s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2006/112/EZ tumačiti na način da nezakonita potrošnja energije predstavlja isporuku robe odnosno prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom kao vlasnik?

Ako je odgovor na to pitanje niječan: treba li članak 14. stavak 2. točku (a) Direktive 2006/112/EZ tumačiti na način da nezakonita potrošnja energije predstavlja isporuku robe odnosno prijenos, na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona, vlasništva nad imovinom u zamjenu za plaćanje naknade?

Treba li članak 9. stavak 1. Direktive 2006/112/EZ tumačiti na način da udrugu Fluvius Antwerpen, ako ima pravo na naknadu za nezakonito potrošenu energiju, treba smatrati poreznim obveznikom jer je nezakonita potrošnja posljedica „gospodarske aktivnosti” udruge Fluvius Antwerpen odnosno korištenja materijalne imovine radi ostvarivanja prihoda?

Ako članak 9. stavak 1. Direktive 2006/112/EZ treba tumačiti na način da nezakonita potrošnja energije predstavlja gospodarsku aktivnost, treba li članak 13. stavak 1. prvi podstavak Direktive 2006/112/EZ tumačiti na način da je udruga Fluvius Antwerpen tijelo javne vlasti i, u slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, treba li članak 13. stavak 1. treći podstavak tumačiti na način da je nezakonita potrošnja energije rezultat aktivnosti udruge Fluvius Antwerpen čiji opseg nije zanemariv?

[...] [omissis] [završna formulacija]